

ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

[ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ Ν. ΠΕΛΛΑΣ \(pdf\)](#)

[ΛΕΥΚΩΜΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ LEADER+ \(pdf\)](#)

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο Νομός Πέλλας βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και συνορεύει στα δυτικά με την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και συγκεκριμένα με το Ν. Φλώρινας, στα βόρεια με την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ), στα ανατολικά με τους Νομούς Κιλίκης και Θεσσαλονίκης και στα νότια με το Ν. Ημαθίας. Ο Νομός καταλαμβάνει έκταση 2.505,8 Km² το μεγαλύτερο ποσοστό της οποίας καλύπτεται από καλλιεργήσιμη γη, δάση και βοσκότοπους.

Οι ορεινοί όγκοι που περιβάλλουν το Νομό είναι το όρος Βόρας (2.524 μ.), το όρος Βέρμιο (2.027 μ.), το όρος Πάικο (1.458 μ.), το όρος Τζένα (2.182 μ.) και το όρος Πίνοβο (2.154 μ.). Οι κύριες πεδινές εκτάσεις του Νομού είναι η πεδιάδα της

Αριδαίας στο βόρειο τμήμα του Νομού, καθώς και η πεδιάδα της Έδεσσας και των Γιαννιτσών στο νότιο και ανατολικό τμήμα του Νομού.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το φυσικό περιβάλλον και τα οικοσυστήματα του Νομού (ορεινοί όγκοι του Βόρρα, Πίνοβου, Τζένας, Βερμίου και Πάικου, λίμνες Βεγορίτιδα και Άγρα, ποταμοί Έδεσσαίος (Βόδας), Μογλένιτσα, Αλιάκμονας, Λουδίας). Ο Νομός είναι εξαιρετικά πλούσιος σε επιφανειακό και υπόγειο υδάτινο δυναμικό (Έδεσσαίος, Μογλένιτσα, Αλιάκμονας, Λουδίας)

Στο Νομό εντοπίζονται αρχαιολογικοί χώροι ιδιαίτερης αξίας οι οποίοι προσελκύουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών.

Διοικητικά, ο Ν. Πέλλας ανήκει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και έχει πρωτεύουσά του την Έδεσσα. Χωρίζεται σε 11 Δήμους. Ο πληθυσμός του ανέρχεται σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΣΥΕ (2001) σε 145.797 κατοίκους, παρουσιάζει δηλαδή αύξηση της τάξης του 5,1 % περίπου σε σχέση με το 1991. Ο Νομός αντιπροσωπεύει το 7,79% του πραγματικού πληθυσμού της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΕΣΥΕ, 2001), γεγονός που τον κατατάσσει τρίτο από πληθυσμιακή άποψη επί συνόλου επτά Νομών.

Ο Ν. Πέλλας παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα το οποίο ανέρχεται σε 44,35% του συνολικού αριθμού των απασχολουμένων, ενώ στον δευτερογενή τομέα απασχολείται το 17,15% και στον τριτογενή το 36,15% (ΕΣΥΕ, 2001).

Ο Ν. Πέλλας χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη πολυμορφία σε ό,τι αφορά στη μορφολογία, στις δραστηριότητες και στην οικονομία. Στο πέρασμα του χρόνου, η διαφορετικότητα στους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ των διακριτών μορφολογικά τμημάτων (ορεινό-πεδινό) καθίσταται σαφής με τη θεώρηση απλών δεικτών εξέλιξης όπως είναι η πληθυσμιακή μεταβολή, η κατανομή του αγροτικού εισοδήματος και η συγκέντρωση θέσεων εργασίας στον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα. Από την εξέταση των παραπάνω δεικτών διαπιστώνεται η ύπαρξη δύο ταχυτήτων ανάπτυξης μεταξύ του ορεινού και του πεδινού τμήματος, με αποτέλεσμα την πληθυσμιακή «αιμορραγία» των ορεινών περιοχών, τη φυγή νέων ανθρώπων προς τα αστικά κέντρα και την απουσία νέων θέσεων εργασίας. Η τάση αυτή σταδιακά αντιστρέφεται την τελευταία δεκαετία, με την υλοποίηση επενδύσεων στο ορεινό τμήμα του Ν. Πέλλας, τη δημιουργία σημαντικών τουριστικών πόλων έλξης και την αύξηση της επισκεψιμότητας.

Αν και κατά βάση αγροτικός ο Νομός Πέλλας, χαρακτηρίζεται τα τελευταία χρόνια, από εκδήλωση έντονης δραστηριότητας στον δευτερογενή και κύρια στον τριτογενή τομέα όπου ο τουρισμός και ο πολιτισμός προβάλλουν ως τομείς της οικονομίας με ιδιαίτερες προοπτικές εξέλιξης και θετικής συνεισφοράς στην προσπάθεια βελτίωσης του επιπέδου ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Βασικός περιοριστικός παράγοντας των αναπτυξιακών προσπαθειών είναι η ουσιαστική απομόνωση του Νομού από τα βασικά δίκτυα των μεταφορών αφού ο κεντρικός οδικός άξονας του Νομού, η Ε.Ο.2 (Θεσ/νίκη-Έδεσσα-Νίκη) παραμένει ως μια κορεσμένη, σχεδόν περιαστική οδός, δημιουργώντας αρνητικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του τόπου.

Η μορφολογική πολυμορφία, το ξεχωριστό φυσικό περιβάλλον και οι ανθρωπογενείς παρεμβάσεις όπως αυτές καταγράφονται από την ιστορία, τον πολιτισμό και την παράδοση του τόπου διαμόρφωσαν στο πέρασμα του χρόνου, τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάδειξη του τουρισμού ως βασική συνιστώσα της ανάπτυξης του Νομού Πέλλας.

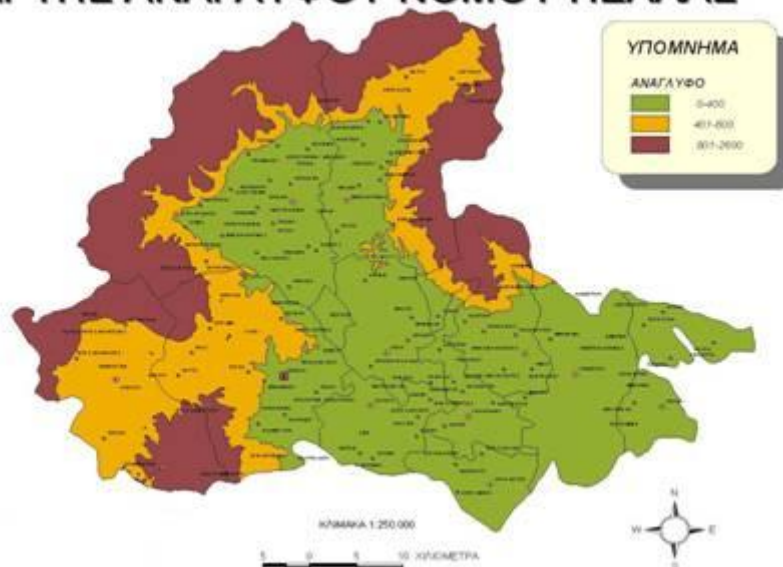
ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΝΑΓΛΥΦΟ

Η επιφάνεια του Ν. Πέλλας, στο μεγαλύτερο ποσοστό της (45,35%) χαρακτηρίζεται ως ορεινή, ενώ οι πεδινές και ημιορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν αντίστοιχα το 39,93% και το 14,72% της επιφάνειάς του.

Το έντονο ανάγλυφο που καταγράφεται στην περιοχή αναφοράς οφείλεται στην παρουσία ορεινών όγκων οι οποίοι καθορίζουν τα φυσικά όρια του Νομού και που εκτείνονται με τη μορφή τόξου, από τα ανατολικά προς τα δυτικά, το Πάικο (1.650 μ.), η Τζένα (2.182 μ.), το Πίνοβο (2.154 μ.), ο Βόρας (2.524 μ.) και το Βέρμιο (2.027 μ.).

ΧΑΡΤΗΣ ΑΝΑΓΛΥΦΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΛΛΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Ο Νομός Πέλλας χαρακτηρίζεται για το οικοσυστήματα υψηλής αισθητική και φυσικής αξίας. Τα οικοσυστήματα του Νομού Πέλλας τα οποία προστατεύονται με βάση τις διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας είναι:

Περιοχές του Νομού Κηρυγμένες ως Μνημεία της Φύσης

Οι περιοχές του Ν. Πέλλας, οι οποίες έχουν κηρυχθεί ως Μνημεία της Φύσης, αφορούν στο δάσος οξυάς στο Πευκωτό και στο φυσικό μικτό δάσος της Αλμωπίας.

Το δάσος οξυάς στο Πευκωτό, έκτασης 3,3 Ha, κηρύχθηκε ως Μνημείο της Φύσης το έτος 1980. Πρόκειται για τμήμα του φυσικού δάσους οξυάς, με σημαντικά οικολογικά χαρακτηριστικά, το οποίο κηρύχθηκε προστατευτέο για λόγους καθαρά επιστημονικούς. Η γεωγραφική του θέση βρίσκεται μέσα στο μεγάλο δασικό σύμπλεγμα που ορίζεται από τα χωριά Πευκωτό και Κάτω Κορυφή.

Το φυσικό μικτό δάσος της Αλμωπίας, έκτασης 192 Ha, κηρύχθηκε ως Μνημείο της Φύσης το έτος 1987. Η γεωγραφική του θέση είναι κοντά στα χωριά Προμάλιος και Λυκόστομο της Επαρχίας Αλμωπίας. Μέσα στην προστατευόμενη περιοχή φύεται σε σποραδική μορφή, το σπανιότατο για τη χώρα μας είδος, η πενταβελόνη πεύκη. Στο μικτό αυτό δάσος υπάρχουν επίσης δένδρα όπως η οξυά, η δασική πεύκη και η μαύρη πεύκη που έχουν ιδιαίτερη οικολογική αξία.

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους αναφέρονται τα εξής κάτωθι:

- ✓ Λίμνη Άγρα Υπ. Αποφ. (Α/Φ31/23211/1747/1975/27.1.77) ΦΕΚ 86/Β/10.2.77
- ✓ Λίμνη Βεγορίτιδα Υπ. Αποφ. (Α/Φ31/23211/1747/1975/27.1.77) ΦΕΚ 86/Β/10.2.77
- ✓ Περιοχή Λόγγου – Έδεσσας(ΥΑ/Φ31/43631/3404/73-ΦΕΚ 1147/Β/73)
- ✓ Πεδιάδα Έδεσσας

Διατηρητέα Μνημεία Φύσης

Ως Διατηρητέα Μνημεία Φύσης αναφέρονται:

- ✓ Ο ορεινός όγκος Βόρα / Δάσος Πευκωτού Πέλλας - Θέση «Πλάτσα» (Απ. Υπ. Γεωργίας 200995 /7950/1979), έκτασης 33 στρ. δάσος οξυάς με δομή που πλησιάζει τη δομή παρθένου δάσους.
- ✓ Ο ορεινός όγκος Βόρα / Μικτό Δάσος Προμάχων - Θέση «Πέτερνικ» (Απ. Υπ. Γεωργίας 105497/6459/11-8-1986), έκτασης 200 στρ. μικτού δάσους οξυάς, δασικής πεύκης, μαύρης πεύκης, ελάτης, σφενδάμου και φράξου όπου συναντάται σε μίξη η βαλκανική πεύκη (*Pinus peuce*). Η κήρυξη του μνημείου έγινε με σκοπό την προστασία και μελέτη της βαλκανικής πεύκης που είναι σπάνιο είδος της βαλκανικής χερσονήσου.

Καταφύγια Θηραμάτων

Τα καταφύγια θηραμάτων, τοπικές απαγορεύσεις κυνηγίου, εκτροφεία θηραμάτων και ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές μπορούν να ιδρύονται σύμφωνα με τον Νόμο 177/75, με στόχο «την προστασία και διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας» και «την διατήρηση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση του θηραματικού πλούτου της χώρας». Οι περιοχές αυτές συγκροτούν σήμερα ένα δίκτυο προστατευόμενων περιοχών όπου οι διατάξεις περί θήρας παίζουν έναν σημαντικό ρόλο στην διατήρηση της πανίδας. Ο αριθμός των καταφυγίων και των απαγορεύσεων κυνηγίου καθώς και οι τροποποιήσεις των εκτάσεων και ορίων καθορίζονται από την ετήσια διάταξη θήρας. Στην περιοχή υπάρχουν τα παρακάτω καταφύγια:

- ✓ Ορεινός όγκος Βόρα / Καταφύγιο Θηραμάτων Όρμας, έκτασης 32.000 στρ. (ΑΠ 1980/31.12.1996).
- ✓ Ορεινός όγκος Βόρα / Προσωρινό καταφύγιο θηραμάτων – Περιοχή χιονοδρομικού (5ετούς διάρκειας). Έκταση 3.500 στρ.(ΑΠ 7266/6.8.2001 Π.Κ.Μ.)
- ✓ Δ.Δ. Σωτήρας / Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων Σωτήρας, έκτασης 10.500 στρ. (171602/3050/19.6.1978 Υπ. Γεωργίας)
- ✓ Λίμνη Άγρα-Νησίου-Βρυττών / Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων, έκτασης 11.800 στρ. (3328/5.4.2001 Π.Κ.Μ.)
- ✓ Δ.Δ. Γραμματικού / Μόνιμο καταφύγιο θηραμάτων Κ. Γραμματικού, έκτασης 29.000 στρ. (2902/9.4.2001 Π.Κ.Μ.)
- ✓ Καταφύγιο θηραμάτων στη θέση «Πίνοβο» κοινότητας Νότιας, έκτασης 28.000 στρ. (Απ. Υπ. Γεωργίας 64703/810/1988)
- ✓ Καταφύγιο θηραμάτων στην περιοχή «Μπόλτσα» των κοινοτήτων Αρχαγγέλου, Περίκλειας & Νότιας, έκτασης 24.000 στρ.
- ✓ Καταφύγιο θηραμάτων Κρώμνης, έκτασης 11.730 στρ. (Απ. Υπ. Γεωργίας ΦΕΚ 946/96 – Τροπ. ΑΠ 3323/5-4-2001 ΠΚΜ).

- ✓ Καταφύγιο θηραμάτων Κρώμνης (5 ετούς διάρκειας), έκτασης 2.750 στρ. (ΑΠ 7266/6-8-2001 ΠΚΜ).
- ✓ Ν.Δ. Κλιτύων Όρους Πάικο / Καταφύγιο θηραμάτων Δ.Δ. Μυλότοπου & Γιαννιτσών, έκτασης 15.500 στρ. (Απ. Υπ. Γεωργίας ΦΕΚ 769/Β/76).

Περιοχές Natura 2000

Προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (pSCI) (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) – Εθνικός Κατάλογος για το Ν. Πέλλας:

- ✓ Κορυφές Όρους Βόρας
- ✓ Όρη Τζένα
- ✓ Όρος Πάικο
- ✓ Λίμνη Άγρα)
- ✓ Στενά Αψάλου-Μογλενίτσας
- ✓ Λίμνες Βεγορίτιδα – Πετρών

Περιοχές του Ν. Πέλλας που περιλαμβάνονται στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (SPA) (Οδηγία 79/409/ΕΟΚ) είναι οι εξής:

- ✓ Κορυφές Όρους Βόρας
- ✓ Όρη Τζένα
- ✓ Λίμνη και φράγμα Άγρα

Λίμνη Αγρα

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ο Νομός Πέλλας είναι παράλληλα «γεμάτος» από αρχαιολογικούς χώρους που ζητούν αποκάλυψη και ανάδειξη, σε τέτοιο βαθμό ώστε να χαρακτηρίζεται από την αρμόδια εφορεία προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων, ως Νομός «αρχαιολογικός» αντίστοιχης σημασίας με αυτούς της Ηλείας (Ολυμπία) και Φωκίδας (Δελφοί).

Σπουδαιότερος αρχαιολογικός χώρος του νομού είναι αυτός της αρχαίας πρωτεύουσας, του μακεδονικού βασιλείου της Πέλλας.

Νέα ευρήματα

Ταφικά μνημεία / νεκροταφεία / τμήματα πόλεων
(Πέλλα/Αρχοντικό/Εδεσσα/Περιοχή Αλμωπίας/Παναγίτσα)

Αρχαία Πέλλα

Βρίσκεται πολύ κοντά στη σύγχρονη πρωτεύουσα της Μακεδονίας και αποτελεί μια τεράστια ανασκαμμένη έκταση στην οποία οι επισκέπτες θα μπορούσαν να δουν το πολεοδομικό σύστημα, το ανάκτορο, την αγορά, τα ιερά, τα δημόσια κτίρια, τα νεκροταφεία, κ.λ.π. αν είχε αναπλασθεί ο αρχαιολογικός χώρος της Πέλλας με συνδυασμένες εργασίες συντήρησης και αναστήλωσης. Η Αρχαία Πέλλα ήταν κτισμένη με το γνωστό «Ιπποδάμειο» σύστημα των κανονικών ορθογώνιων οικοδομικών τετραγώνων και η μορφή των οικοδομών είχε την τυπική μορφή της ελληνικής οικίας με τον κεντρικό περίστυλο χώρο που περιβάλλεται από αστικές στοές. Η διατήρηση των αρχιτεκτονικών μελών του πρώτου κτιρίου επέτρεψε την αναστήλωση των ραδινών ιωνικών κίονων που προβάλλουν σήμερα μέσα στον μακεδονικό κάμπο.

Στην Πέλλα, ανασκάπτεται από την άνοιξη του 1980 το εμπορικό και διοικητικό της κέντρο. Σε μια έκταση πάνω από 70.000 τμ, στην καρδιά της αρχαίας πόλης, γύρω από μια τεράστια κεντρική πλατεία, σταδιακά αποκαλύπτεται ένα συγκρότημα από στοές και σειρές χώρων πίσω τους, στους οποίους ήταν εγκατεστημένα τα αρχεία, η έδρα των αρχόντων της πόλης, άλλες δημόσιες υπηρεσίες και πολλά εργαστήρια και καταστήματα.

Ο αρχαιολογικός χώρος διαθέτει ένα υποτυπώδες χώρο έκθεσης των κινητών αντικειμένων μέρος των ανασκαφών, το οποίο απέχει κατά πολύ από τις προδιαγραφές ενός σύγχρονου Μουσείου. Στις αποθήκες του τουριστικού αυτού περιπτέρου φυλάσσονται πολύτιμοι αρχαιολογικοί θησαυροί χωρίς δυνατότητα έκθεσης.

Στην Πέλλα κατασκευάζεται ένα πολύ μεγάλο έργο με χρηματοδότηση του Υπουργείου Πολιτισμού και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για το νέο σύγχρονο αρχαιολογικό μουσείο Πέλλας, 7.000 τ.μ., νότια του μεγάλου αρχαιολογικού χώρου το οποίο θα αντικαταστήσει το παλιό. Στο μουσείο θα εκτεθούν όλα τα ευρήματα τα οποία σήμερα βρίσκονται αποθηκευμένα.

Το νέο μουσείο Πέλλας είναι ανοιχτό, χωρίς διαχωριστικούς τοίχους παρά μόνο επίπεδα, και διαθέτει αρκετούς χώρους θέασης. Η έκθεση θα πληροφορεί τον επισκέπτη για τη ζωή στην περιοχή κατά την προϊστορική εποχή και τα ιστορικά χρόνια, πριν δηλαδή γίνει η Πέλλα πρωτεύουσα, εν συνεχεία θα παρουσιάζει αναλυτικά την ιδιωτική ζωή (αρχιτεκτονική, διακόσμηση, λειτουργία κατοικιών, οικιακά ιερά, χώροι συμποσίων, ενδυμασία, κόμμωση, άθληση, εκπαίδευση, πόλεμος), τη δημόσια ζωή (διοίκηση, δημόσια έγγραφα, επιγραφές, νομίσματα, εμπόριο), τη θρησκευτική ζωή (αστικά ιερά, λατρείες υπαίθρου) και τα νεκροταφεία της πόλης από την εποχή του Χαλκού ως το τέλος των ελληνιστικών χρόνων. Σε ψηλότερο επίπεδο, όπως συμβαίνει και για τον επισκέπτη του αρχαιολογικού χώρου,

θα υπάρχει η ενότητα στην οποία θα εκτίθεται το υλικό από το ανακτορικό συγκρότημα.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

ΛΟΥΤΡΑ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Οι ιαματικές πηγές (Λουτροθεραπείας-Ποσιθεραπείας) βρίσκονται σε υψόμετρο 360-390 μ. και καταλαμβάνουν έκταση 75 στρεμμάτων. Απέχουν 13 χιλ. από την Αριδαία, την έδρα του Δήμου, 30 χιλμ. από την Έδεσσα, πρωτεύουσα του Ν. Πέλλας και 100 χιλ. από τη Θεσσαλονίκη. Πέντε ιαματικές πηγές αναβλύζουν κατά μήκος της κοίτης του θερμοπόταμου, ο οποίος συνεχίζει τη ροή του στη λεκάνη της Αλμωπίας. Η περιοχή χαρακτηρίζεται ορεινή. Οι έντονες εναλλαγές υψωμάτων και κοιλωμάτων, η κίνηση του θερμού και ψυχρού νερού και η πυκνή βλάστηση δίνουν μια σπάνια εικόνα τοπίου, που χαρακτηρίζεται από δυναμική κίνηση και ομορφιά. Στο χώρο αυτό, με το υγιεινό κλίμα, ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική, σωματική και ψυχική του υγεία.

Τα Λουτρά Λουτρακίου Πόζαρ είναι γνωστά από παλαιότερων χρόνων. Οι θρύλοι, αλλά και κάποια ευρήματα, μιλούν για χρήση των θεραπευτικών ιδιοτήτων των ιαματικών νερών τόσο την εποχή του Μ. Αλεξάνδρου όσο και τη Ρωμαϊκή και Βυζαντινή περίοδο, κατά την οποία γίνονται ευρύτερα γνωστά και αξιοποιούνται αρκετά ικανοποιητικά.

Από το 1984 τα Λουτρά ανήκουν στην κοινότητα και από το 1990 διαχειρίζονται από την αμιγή Δημοτική Επιχείρηση “Λουτρά Λουτρακίου”.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ

Η Λουτρόπολη διαθέτει πλήρης τουριστική υποδομή η οποία ανακαινίστηκε πρόσφατα. Πιο συγκεκριμένα, σε ότι αφορά στις υποδομές του υδροθεραπευτηρίου, λειτουργούν τα εξής:

- 1 εξωτερική πισίνα διαστάσεων 25 μ. x 12 μ ολυμπιακών προδιαγραφών
- 2 εξωτερικές μικρές πισίνες
- Εξωτερικό καταρράκτη
- 4 εσωτερικές ομαδικές πισίνες 4 μ. x 2.5 μ.
- 8 εσωτερικές ριβε πισίνες
- 50 ατομικοί λουτήρες με διαχωρισμό ανδρών-γυναικών

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες που παρέχονται στις λουτρικές εγκαταστάσεις και αφορούν στη χρήση των λουτρών για λουτροθεραπεία και ποσιθεραπεία είναι:

- Χρήση των ατομικών πισινών
- Χρήση των ομαδικών πισινών
- Χρήση της εξωτερικής πισίνας
- Χρήση της πισίνας στον καταρράκτη
- Ποσιθεραπεία στους κρουνοούς

Επιπλέον των ανωτέρω, παρέχεται η δυνατότητα χρήσης υδρομασάζ από τους επισκέπτες. Σε ότι αφορά στις υποδομές διαμονής υπάρχουν:

- το ξενοδοχείο NEON με 26 κλίνες,
- το ξενοδοχείο ΑΚΤΑΙΟΝ με 50 κλίνες και
- απλά ενοικιαζόμενα δωμάτια με 68 κλίνες.

Επίσης, στο χώρο υπάρχουν μονάδες εστίασης για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών όπως εστιατόριο με τοπικές σπεσιαλιτέ της παραδοσιακής Μακεδονικής Κουζίνας καθώς επίσης και αναψυκτήριο και παντοπωλείο. Τέλος, εντός των Λουτρών λειτουργεί μουσείο με παλαιοντολογικά, αρχαιολογικά, φυσιογραφικά και πολιτιστικά εκθέματα. Στα πλαίσια της leader+ ολοκληρώθηκε η κατασκευή νέου κτηρίου στο οποίο θα μεταφερθούν τα εκθέματα του μουσείου.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ

1 Το φαράγγι των Λουτρών

Άγνωστο ακόμη στο ευρύ κοινό το φαράγγι προσφέρει άλλου είδους συγκινήσεις. Το μονοπάτι που οδηγεί στο φαράγγι ξεκινά απ' τα Λουτρά και ακολουθεί μια διαδρομή περίπου 33 χιλιομέτρων κατά μήκος του ποταμού, στην οποία ο περιπατητής μπορεί να απολαύσει την συνεχή εναλλαγή του τοπίου και τα σπάνια είδη χλωρίδας.

2 Λαογραφικό-παλαιοντολογικό Μουσείο

Το Μουσείο ιδρύθηκε το 1991. Ανήκει στην Κοινότητα Λουτρακίου, υπάγεται στο Υπουργείο Πολιτισμού και ο χαρακτήρας του είναι μικτός. Περιλαμβάνει τους τομείς φυσικογραφίας, σπηλαιογραφίας, παλαιοντολογίας, ανθρωπολογίας, λαογραφίας, εθνογραφίας και ιστορίας. Στα πλαίσια της Leader+ κατασκευάστηκε νέο κτήριο το οποίο αναμένεται άμεσα να στεγάσει τα εκθέματα του μουσείου.

3 Σπήλαια – σπηλαιολογικό πάρκο

Το πρώτο σπηλαιολογικό πάρκο στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα είναι έτοιμο για το ευρύ κοινό πολύ σύντομα. Υπάρχουν 15 συνολικά σπήλαια και σπηλαιομορφές. Σ αυτά έχουν εντοπισθεί επιφανειακά δείγματα της URSUS SPELEAUS (αρκούδας των σπηλαίων), κεραμικά όστρακα της νεολιθικής εποχής (4.000 π.χ.), λίθινα εργαλεία της ίδιας χρονικής περιόδου και τέλος λίθινη αιχμή βέλους η οποία τοποθετείται χρονικά γύρω στα 12.000 π.χ. Στα τοιχώματα των βραχοκαταφυγίων υπάρχουν βραχογραφίες που παρουσιάζουν ανθρώπους με τεράστια χέρια. Βρέθηκαν επίσης απολιθώματα κοραλλιών (CYCLOSERIS) ηλικίας 70-140 εκατομμυρίων ετών, οστεολογικό υλικό και τέλος διάφορα νομίσματα.

4 Μεικτό δάσος Προμάχων – Λυκοστόμου (Μαύρο δάσος)

Το δάσος αποτελεί ένα από τα στολίδια της χώρας μας και βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή των Λουτρών Λουτρακίου. Είναι ένα πυκνό δάσος Μακεδονικού Πεύκου, η πυκνότητα του οποίου δεν αφήνει τον ήλιο να διαπεράσει. Σε αυτό το χαρακτηριστικό αποδίδεται και το όνομά του ως «Μαύρο Δάσος». Στο δάσος προστατεύονται πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας και εντοπίζονται δείγματα μαύρης πεύκης, δασικής πεύκης, ελάτης, σφενδάμου και βαλκανικής πεύκης.

5 Χιονοδρομικό κέντρο «Καιμάκτσαλαν»

Απέχει από τα Λουτρά Λουτρακίου 23 Km . Λειτουργεί από τέλη Νοεμβρίου έως αρχές Μαΐου και είναι ένα από τα λίγα χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα με τόσο μεγάλη διάρκεια χιονιού. Έχει πίστες πολλών χιλιομέτρων και διαφόρων επιπέδων δυσκολίας σε ένα πανέμορφο φυσικό τοπίο. Η εγγύτητα του με τα Λουτρά προσφέρει την ευκαιρία για έναν τέλειο συνδυασμό ski και θερμαλισμού.

6 Μονή Αγίου Ιλαρίωνα

Το μοναστήρι του Αγίου Ιλαρίωνα βρίσκεται στο χωριό Πρόμαχοι. Η μονή διέθετε 40 κελιά με 170 μοναχούς ενώ στους χώρους της λειτουργούσε και κρυφό σχολειό. Σήμερα στον χώρο της παλαιάς Μονής υπάρχει εξωκλήσι προς τιμήν του Αγίου Ιλαρίωνος. Το διώροφο κτίριο που σώθηκε ως τις μέρες μας και που έχει ήδη αναστηλωθεί, πιστεύεται ότι είναι ηλικίας εκατό ως διακοσίων χρόνων.

7 Ναός Αγίου Γεωργίου

Στο Άνω Λουτράκι, βρίσκεται ο ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου. Γύρω από το ναό υπήρχε παλαιότερα ο οικισμός του Άνω Λουτρακίου που αργότερα μεταφέρθηκε στο

σημερινό Λουτράκι. Η ονομαστική εορτή του Αγίου Γεωργίου αποτελεί ημέρα διοργάνωσης παραδοσιακών πολιτιστικών εκδηλώσεων στην περιοχή του Άνω Λουτρακίου.

ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Βρίσκεται στο όρος Βόρας - Καϊμακταλάν, στα όρια του νομού Πέλλας που αποτελεί σύνορο με την FYROM.

Το όρος Βόρας ή Καϊμακατσαλάν είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε ύψος της Ελλάδας με υψόμετρο 2524 μ. Στην κορυφή του, και επί της γραμμής των συνόρων, υπάρχει

το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία που αποτελεί μνημείο του 1ου Παγκοσμίου πολέμου. Το 1994 ξεκίνησε δοκιμαστικά η λειτουργία του χιονοδρομικού κέντρου με δύο αναβατήρες και ένα καταφύγιο, ενώ το 1995 έγινε η επίσημη έναρξη. Από τότε γίνονται συνεχείς βελτιώσεις τόσο στην δυνατότητα πρόσβασης όσο και στις εγκαταστάσεις του.

Το κατώτερο σημείο του χιονοδρομικού κέντρου είναι στα 2050 μ. με το κεντρικό καταφύγιο, πάρκινγκ, σχολές σκι και φτάνει μέχρι τα 2480 μ. στο τέλος της διαδρομής του αναβατήρα Κρέμαση.

Η θέα από το βουνό είναι εξαιρετική και όταν το επιτρέπει ο καιρός μπορεί να παρατηρήσει κάποιος τον Θερμαϊκό κόλπο και την κορυφή του Ολύμπου.

Διαθέτει μακριές και φαρδιές πίστες χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία, θεωρείται ως το ιδανικό κέντρο για βελτίωση τεχνικής και διαδρομές σε απάτητο χιόνι.

Στο Καϊμακταλάν υπάρχουν δεκαέξι διαφορετικές πίστες. Τέσσερις από αυτές είναι αγωνιστικές, εξοπλισμένες με ηλεκτρονικό χρονόμετρο, μια εκ των οποίων πληροί τις ολυμπιακές προδιαγραφές για ελεύθερη κατάβαση. Με μήκος 3528 μ. και υψομετρική διαφορά 503μ. αποτελεί τη μοναδική τέτοια πίστα στην Ελλάδα. Υπάρχουν ακόμα τρεις δύσκολες πίστες, μια μέτρια, τρεις εύκολες και τρεις πίστες ιδανικές για παιδιά και αρχάριους. Το εντυπωσιακό σύνολο ολοκληρώνουν μια πίστα

για τούμπες και άλματα (snowboard fun park) και μια πίστα Snowmobile. Η γύρω περιοχή ενδείκνυται για ορειβατικό σκι και σας δίνει τη δυνατότητα να ανακαλύψετε υπέροχες τοποθεσίες και δασικά μονοπάτια.

Για τη μεταφορά σας στις πίστες λειτουργούν μια εναέρια διθέσια ‘καρέκλα’, μια συρόμενη ‘άγκυρα’, ένα συρόμενο ‘πίατο’ και τρία μικρότερα lift.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΣ ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ο παραδοσιακός οικισμός Παλιός Άγιος Αθανάσιος (ή Τσέγανη) στα 1200 μέτρα και πολύ κοντά στο χιονοδρομικό κέντρο Βόρας. Το χωριό είναι κτισμένο στους πρόποδες του βουνού Βόρας (ή Καϊμάκτσαλαν) στην κορυφή Πιπερίτσα. Κτίστηκε στα τέλη του 16ου αιώνα και κατοικούνταν έως τα τέλη της δεκαετίας του 1980 οπότε οι κάτοικοί του μεταφέρθηκαν στο νέο οικισμό που βρίσκεται 6 χλμ κάτω από τον παλιό οικισμό.

Ο επισκέπτης που θα βρεθεί στον παραδοσιακό οικισμό, θα θαυμάσει τα κεραμοσκεπή κτίρια του χωριού, δείγματα της ενδιαφέρουσας παραδοσιακής Μακεδονικής Αρχιτεκτονικής που συνδυάζεται απόλυτα με το φυσικό τοπίο της περιοχής. Σημαντικό αξιοθέατο του χωριού είναι η εκκλησία της Αναλήψεως η οποία κτίστηκε στα τέλη του 1700. Η σπιτική παραδοσιακή φιλοξενία αλλά και η τοπική γαστρονομία σε παραδοσιακά κέντρα εστίασης είναι ότι καλύτερο στην όμορφη αυτή πλαγιά του όρους Βόρας. Σκι, trekking, περηγήσεις, ιππασία και τοξοβολία είναι τα οργανωμένα σπορ που φέρνουν τον επισκέπτη σε καλύτερη επαφή με την φύση και τους ανθρώπους της. Εξαιρετική επίσης είναι και η φιλοξενία στον νέο οικισμό του Αγίου Αθανασίου σε απόσταση 5 χλμ και σε χαμηλότερο υψόμετρο.